

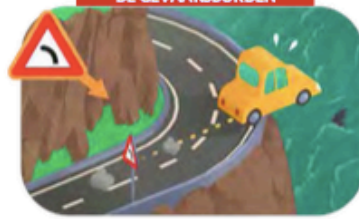
# Verkeersborden: theorie

## DE GEBODSBORDEN



Verplicht recht door te gaan, uitgezonderd voor fietsers.

## DE GEVAARSBORDEN



Gevaarlijke bocht



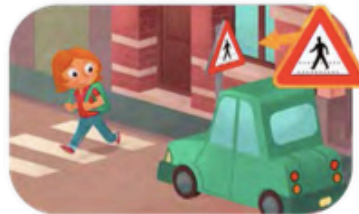
Verplicht rondgaand verkeer



Steile helling



Verplicht fietspad



Oversteekplaats voor voetgangers



Vorbehouden voor voetgangers en fietsers



Plaats waar speciaal veel kinderen komen



Vorbehouden voor voetgangers



Oversteekplaats voor fietsers

Er zijn 5 soorten borden:

- 
- 
- 
- 
-



Werken



Vorrangsweg



Verkeerslichten



Vorrang



Overweg met slagbomen



Kruispunt waar voorrang van rechts geldt

DE VOORRANGSBORDEN



Vorrang verlenen



Smalle doorgang

DE VERBODSBORDEN



Stoppen en voorrang verlenen



Verboden richting



Verboden toegang, uitgezonderd voor fietsers.



Zone met een snelheidsbeperking van 30 km/u



Verboden toegang voor fietsers



Autoweg



Verboden toegang voor voetgangers



Woonerf



Verbod om links af te slaan, uitgezonderd voor fietsers

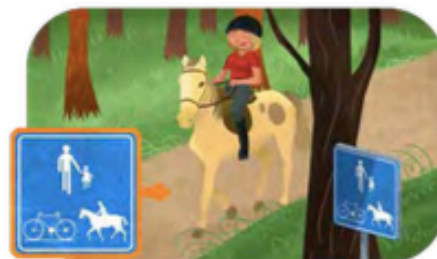


Doodlopende weg, uitgezonderd voor voetgangers en fietsers

#### DE AANWIJZINGSBORDEN



Bebouwde kom



Weg voorbehouden voor voetgangers, fietsers en ruiters

# Voorrang: theorie

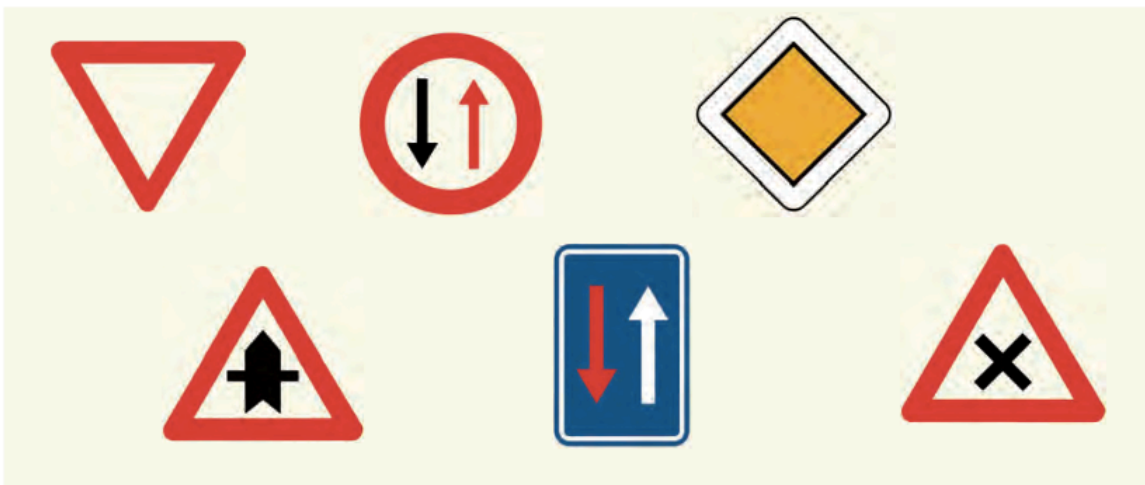
## Voorrang geven: wanneer wel en wanneer niet?

Elke bestuurder moet altijd voorrang geven aan bestuurders die **van rechts** komen. Er zijn borden die je vertellen dat je **voorrang moet geven** of dat je **zelf voorrang hebt**.

Bij het stopbord moet je stoppen en voorrang geven:



Ken je ook de volgende voorrangsborden?



Op een **rotonde** kijk je best erg goed uit. Wie op de rotonde is, heeft altijd voorrang. Als een voertuig van de rotonde wil afslaan, kruist hij vaak een fietsstrook. Een fietser kijkt dan best goed uit! Je volgt altijd de pijlen om rond te rijden. Blijf geen rondjes draaien!

Dit verkeersbord zie je op een rotonde:



**Spoorvoertuigen** hebben altijd voorrang. Deze gevaarsborden vertellen je dat je moet opletten.



Deze **voertuigen** hebben altijd voorrang als ze dringend ergens naartoe moeten.



### **Hoe rij je een geparkeerde auto voorbij?**

Kijk om.

Wacht wanneer er een voertuig dichtbij is.

Steek je linkerarm uit.

Rij voorbij de geparkeerde auto.

Rij terug aan de rechterkant van de straat.



# Voorrang: oefeningen

## Voorrang bij een stopteken

Wat moet je doen?



Ik moet \_\_\_\_\_



Ik moet \_\_\_\_\_



Ik \_\_\_\_\_



Ik \_\_\_\_\_

Pas op!

De auto wil rechts afslaan. De fietser wil rechtdoor.

Wie heeft voorrang? \_\_\_\_\_

Wat doet de fietser het best?  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_

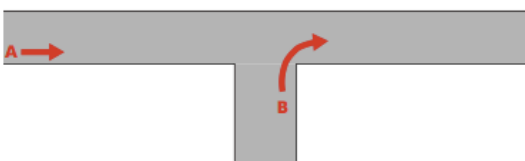


## Wie heeft voorrang?

### Voorrang oefenen

#### Voorrang van rechts

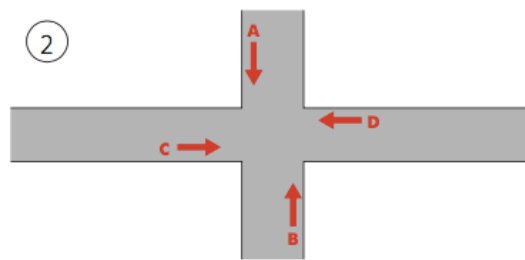
①



Tekening 1

\_\_\_\_\_ heeft voorrang op \_\_\_\_\_

②



Tekening 2

A heeft voorrang op \_\_\_\_\_ en moet voorrang geven aan \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ heeft voorrang op \_\_\_\_\_ en moet voorrang geven aan \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ heeft voorrang op \_\_\_\_\_ en moet voorrang geven aan \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ heeft voorrang op \_\_\_\_\_ en moet voorrang geven aan \_\_\_\_\_

## Altijd voorrang?

*Je komt uit een pad of een aardeweg*



Als je uit een pad of aardeweg komt, moet je \_\_\_\_\_

*Spoorvoertuigen*



Als de slagbomen toe zijn dan moet je altijd \_\_\_\_\_

Sta nooit stil op de sporen!

Spoorvoertuigen hebben altijd voorrang!

*Voertuigen met een dringende opdracht*



Wat doe je als een politiewagen, brandweerwagen of ziekenwagen met zwaailicht en sirene komt aangereden?

---

Een bus vertrekt aan de halte



De bus vertrekt. Ze geeft dit aan met de richtingaanwijzer. Je fietst in dezelfde richting. Wat doe je?

---

### Hoe haal je een andere fietser in?

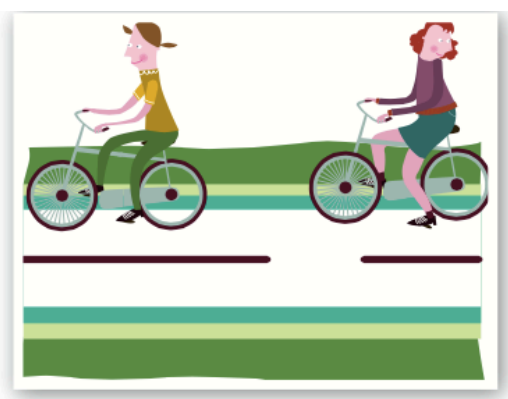
Kijk naar de tekening. Leg uit: wat moet je doen om een andere fietser in te halen?

---

---

---

---

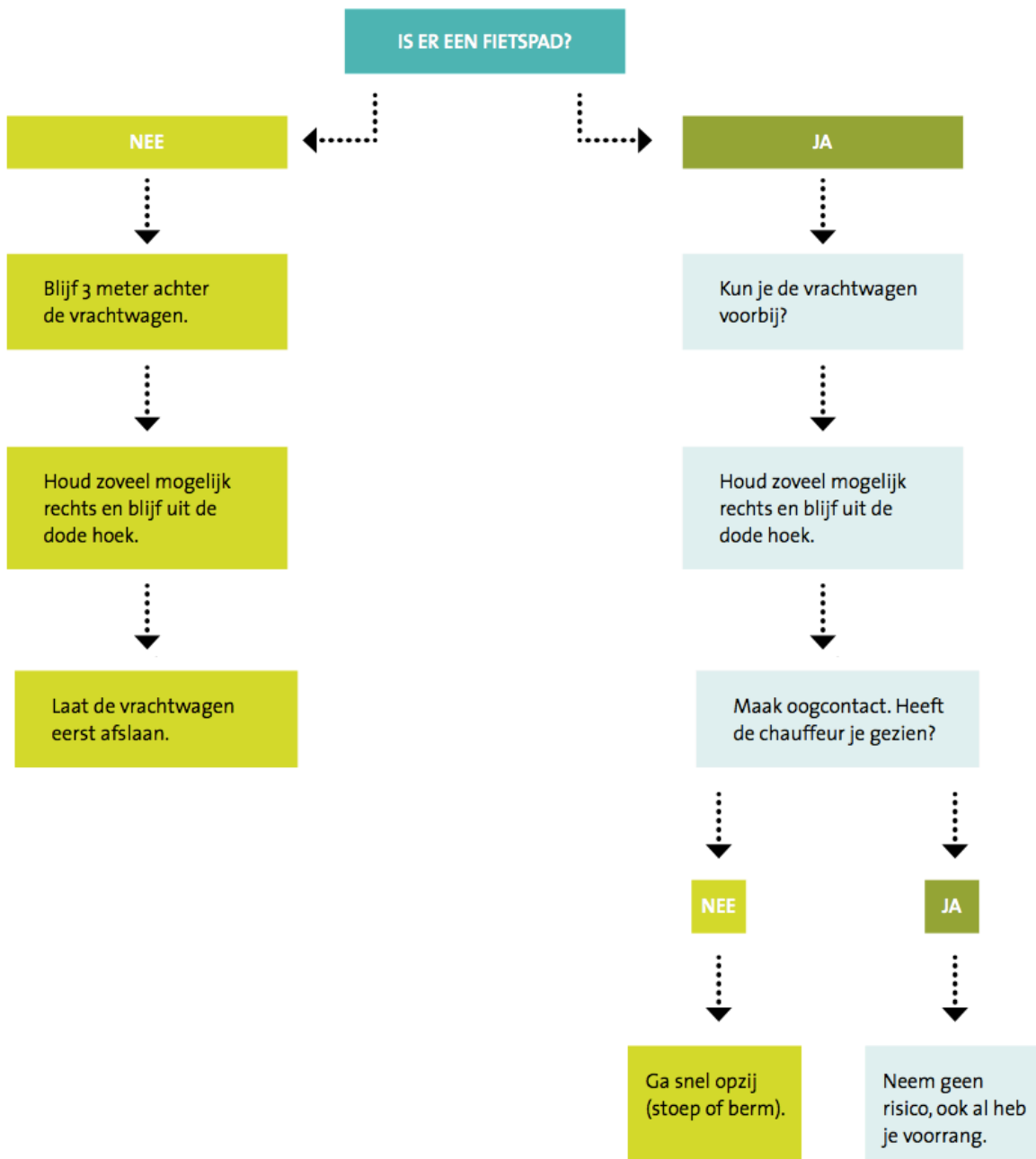


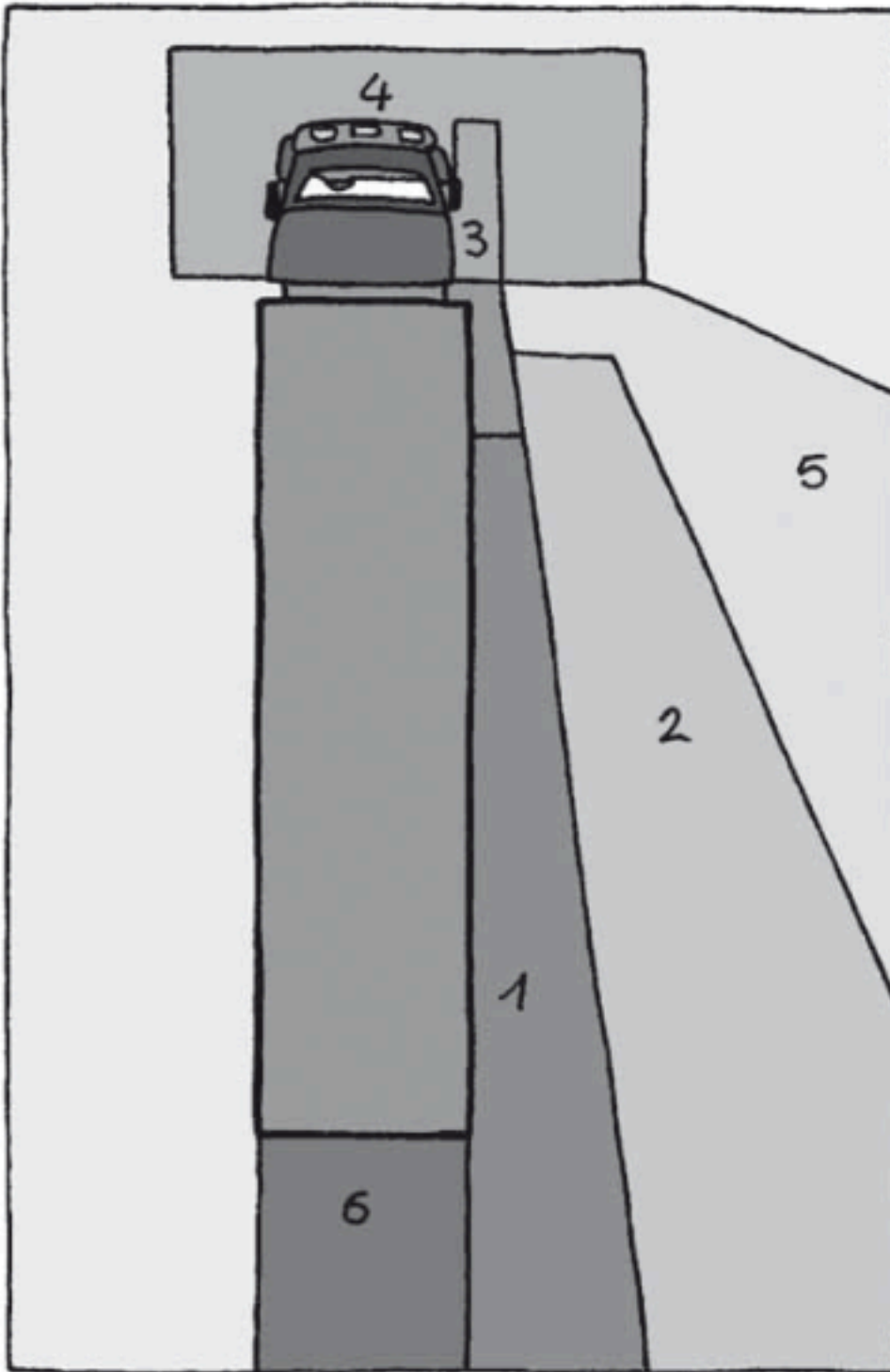


## Dode hoek: theorie

1. Maak altijd oogcontact.
2. Ga nooit vlak achter een vrachtwagen staan.
3. Ga nooit net voor of naast de cabine van een vrachtwagen staan.
4. Gaat een vrachtwagen rechts afslaan? Blijf ver genoeg achter de vrachtwagen. Geef veiligheid altijd voorrang!

Bespreek de aandachtspunten aan de hand van volgend schema.





Zone 1: zichtbaar via rechterbuitenspiegel (1 meter naast aanhangwagen, ter hoogte van achterste wielen)

Zone 2: zichtbaar via breedtespiegel (3 à 4 meter naast aanhangwagen)

Zone 3: zichtbaar via de trottoirspiegel (vlak naast de cabine)

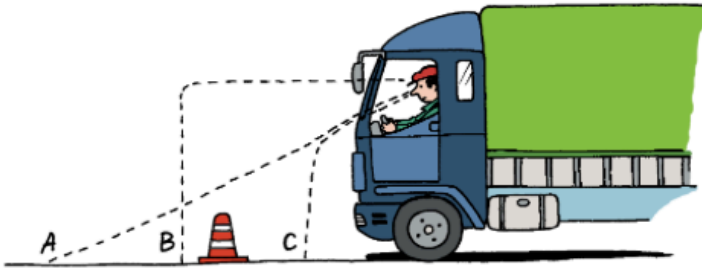
Zone 4: in dode hoekzone voor de cabine (1 meter afstand)

Zone 5: in dode hoekzone rechterkant

Zone 6 in dode hoekzone achter de vrachtwagen

# Dode hoek: oefeningen

Er zijn al lijnen getekend in stippelijjn. Overtrek de juiste kijklijn.  
Kleur het gebied rood dat de vrachtwagenbestuurder niet kan zien.

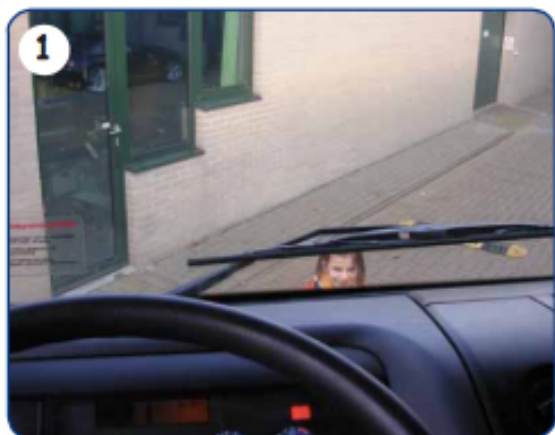


Teken de kijklijn.  
Kleur het gebied rood dat de vrachtwagenbestuurder niet kan zien.



# 1 Met kijklijnen kun je het weten.

a Kan de vrachtwagenbestuurder de kinderen zien?



Hoeveel kinderen ziet de vrachtwagenbestuurder vóór zijn vrachtwagen? .....

Hoeveel kinderen staan er vóór zijn vrachtwagen? Foto 2 geeft je het antwoord. ....

Teken ook de kijklijn op foto 2.



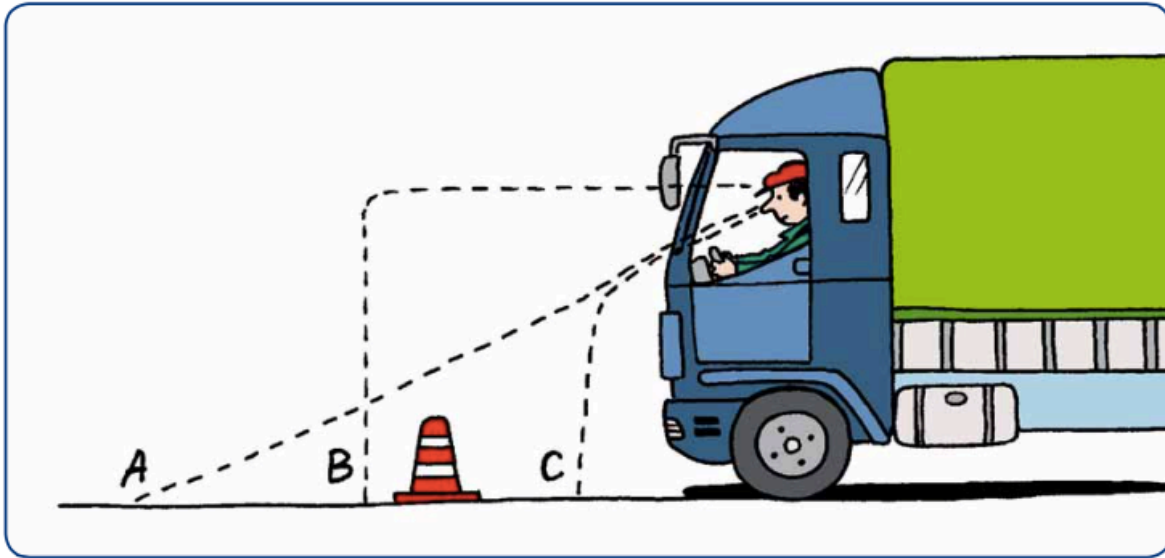
Hoeveel kinderen staan er naast de vrachtwagen? .....

Teken de kijklijn op foto 3.

Hoeveel kinderen ziet de vrachtwagenbestuurder naast zijn vrachtwagen? .....

## De dode hoek

- b Er zijn al lijnen getekend in stippellijn. Overtrek de juiste kijklijn.  
Kleur het gebied rood dat de vrachtwagenbestuurder niet kan zien.



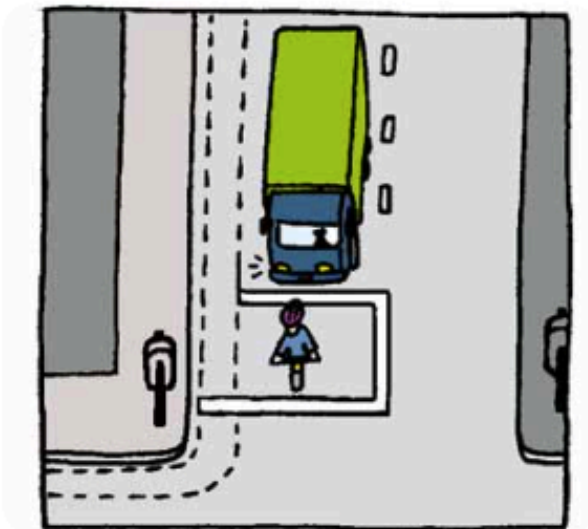
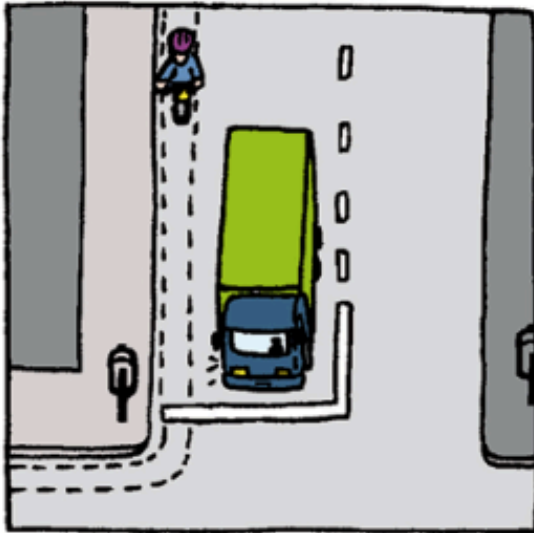
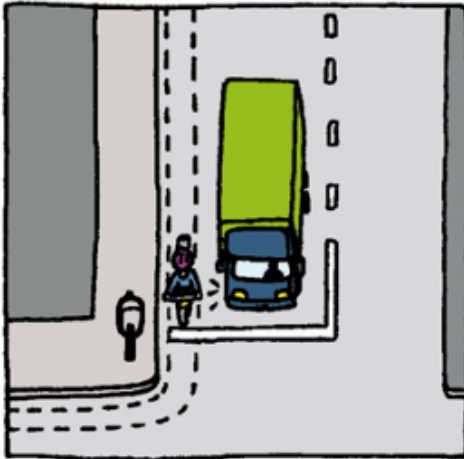
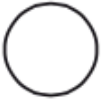
- c Teken de kijklijn.  
Kleur het gebied rood dat de vrachtwagenbestuurder niet kan zien.



## 2 Hoe fiets je veilig in de buurt van een vrachtwagen?

Kleur het cirkeltje bij elke tekening.

Kleur **groen** bij een veilige situatie. Kleur **rood** bij een onveilige situatie.



# Waar stappen en fietsen? Theorie

## TE VOET?

### Waar stappen?

- Maak eerst en vooral gebruik van het voetpad.
- Is er geen voetpad, kies dan voor de berm (strook gras langs de weg).
- Als er ook geen berm is, mag je stappen op het fietspad (verleen er wel voorrang aan fietsers!).
- Kan ook dat niet, dan mag je op de rijbaan wandelen. Stap dan zo links mogelijk en achter elkaar.



### Groep?

Minimaal vijf stappers en een begeleid(st)er vormen een groep. Een groep mag ook per twee rechts op de rijbaan stappen. Toch raden we voor de veiligheid aan om links en achter elkaar te stappen.

## MET DE FIETS?

### Waar fietsen?

- Fiets altijd op het fietspad als er een is.

- Als het fietspad is aangeduid met twee evenwijdige onderbroken strepen, mag je er alleen op fietsen als het RECHTS in je rijrichting ligt:



- Is het fietspad aangeduid met een verkeersbord (A12), dan moet je erop fietsen in de richting van waaruit je het bord ziet. Als er een wit onderbordje is met twee zwarte pijlen of als het verkeersbord evenwijdig met het fietspad staat, gaat het om een tweerichtingsfietspad en mag je er dus zowel in de linker- als de rechterraandrichting op fietsen.

- Ofwel is het fietspad aangeduid met het verkeersbord (A13). In dat geval moet je als fietser gebruik maken van het deel dat je is toegewezen. Het deel dat voorbehouden is voor de fietsers, is een echt fietspad.

- Als er geen fietspad is, rijd je rechts op de rijbaan.

### Opgelet!

- Je mag niet op het voetpad fietsen. Alleen kinderen jonger dan 9 jaar met een kinderfietsje mogen dat.



### Met twee?

- Op een fietspad mag je met twee naast elkaar rijden. Laat fietsers die willen voorbijsteken of kruisen wel door.
- Ook op de rijbaan mag je met twee naast elkaar fietsen. Je moet wel achter elkaar gaan rijden als de weg te smal is om met een tegenligger te kunnen kruisen.
- Buiten de bebouwde kom mag je ook met twee naast elkaar op de rijbaan fietsen, maar ben je verplicht om achter elkaar te gaan rijden als er achteropkomend verkeer is.

### GROEP?

- Vanaf 15 fietsers ben je een groep. Voor 'fietsen in groep' bestaan andere verkeersregels.

### WIST JE DAT?

- ... je met een skateboard in het verkeer zelf beslist of je bij de voetgangers hoort of bij de fietsers? Het hangt af van je snelheid. Ben je traag dan rijd je op het voetpad, ben je snel dan rijd je op het fietspad.
- ... je op het fietspad net als de fietsers je arm moet uitsteken als je wil afslaan?
- ... je dan in het donker een wit licht vooraan en een rood licht achteraan moet dragen?
- ... je niet mag bellen of sms'en als je op je skateboard rijdt?

# Waar stappen en fietsen? Oefeningen

---

## Sam en zijn broer fietsen terug naar huis

Lees het verhaal van Sam en zijn broer die na schooltijd terug naar huis fietsen.

Na schooltijd staat mijn broer me al op te wachten in de fietsenstalling, rugzakhoes om zijn boekentas en fietshelm op zijn hoofd. Ik zie dat hij niet kan wachten om naar huis te gaan en aan mama te vertellen hoe het was om zonder haar naar school te fietsen.

Fien, Bram en Rachid komen ook toe in de fietsenstalling. Iedereen is klaar om te vertrekken. We rijden de schoolpoort uit en draaien rechtsaf zodat we op het fietspad rijden. Het is heel druk in de buurt van de school omdat iedereen op hetzelfde moment naar huis vertrekt. Er zijn voetgangers, brommers, fietsers ... Voor ons stapt een groep voetgangers op het fietspad. We kunnen ze niet echt voorbijsteken. Mijn broer rijdt even de rijbaan op en steekt zo de groep voetgangers voorbij. Hij kan duidelijk niet snel genoeg thuis zijn!

De volgende straat slaan we links af. In deze straat is er aan geen van beide kanten een fietspad dus rijden we rechts op de rijbaan. Ik fiets naast Fien en voor ons fietsen Bram, Rachid en mijn broer naast elkaar. Op het einde van de straat moeten we oversteken. Dat doen we op de oversteekplaats voor fietsers, die met witte blokken op de rijbaan geschilderd is. We stoppen en kijken goed, want we hebben hier geen voorrang. Er komt een auto aan, maar die stopt en doet vriendelijk teken dat we mogen oversteken. Dat doen we. We fietsen verder de Vogelstraat in, maar hier is geen fietspad. Daarom fietsen we op het voetpad, mooi achter elkaar.

We draaien onze straat in en zien mama al in de deuropening staan. Als ze ons ziet, begint ze uitbundig te zwaaien. Ze is duidelijk heel blij dat we veilig thuis zijn!

*Oei, de broer van Sam heeft de regels duidelijk nog niet zo goed onder de knie. Schrijf hier de drie regels waartegen hij zondigt:*

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_



### 3. Wie doet het goed en wie niet?

Duid op de tekening aan met een groene cirkel wie zich aan de regels houdt en trek een rode cirkel rond wie er zondigt tegen de regels.



# Als fietser in het verkeer: theorie

## Waar rijdt de fietser?

### 1 Op het fietspad

- aangeduid door fietspad-bord:



D7 of



D9

OF

- afgebakend door twee evenwijdige witte stippellijnen

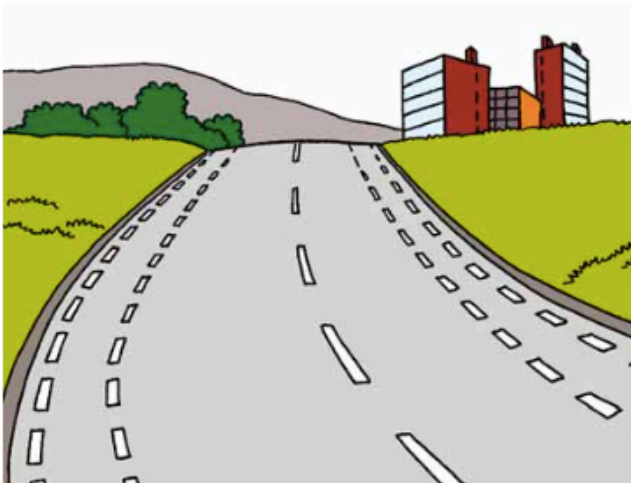
### 2 Rechts op de rijbaan als er geen fietspad is.

## Soorten fietspaden

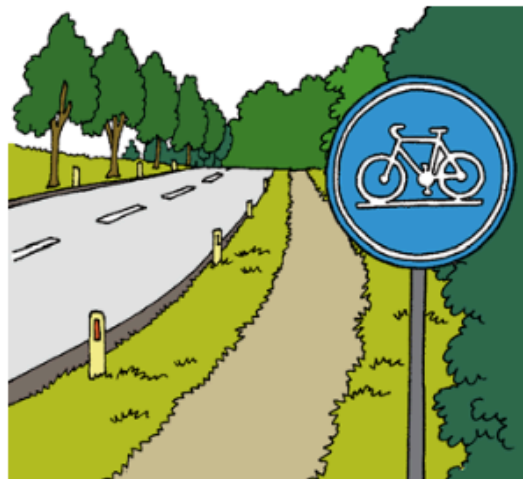
### 1 Ligging van het fietspad

Een fietspad is een deel van de weg of vrijliggend pad dat is voorbehouden voor fietsers.

Voorbeeld illustratie van een fietspad op de weg en een fietspad afgescheiden



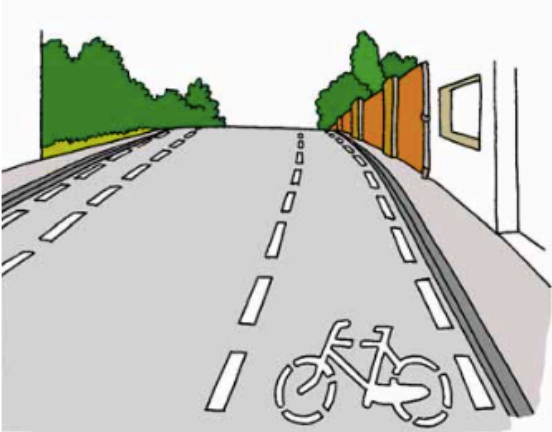
Fietspad is een deel van de rijbaan.



Fietspad is afgescheiden van de rijbaan.

## 2 Richting van het fietspad

Een fietspad kan voorzien zijn in 1 richting of in 2 richtingen.



eenrichtingsfietspad



tweerichtingsfietspad

Het **eenrichtingsfietspad**: dit is het gewone fietspad, je fietst rechts in de rijrichting (meestal is er een fietspad in elke rijrichting, langs weerszijden van de baan).

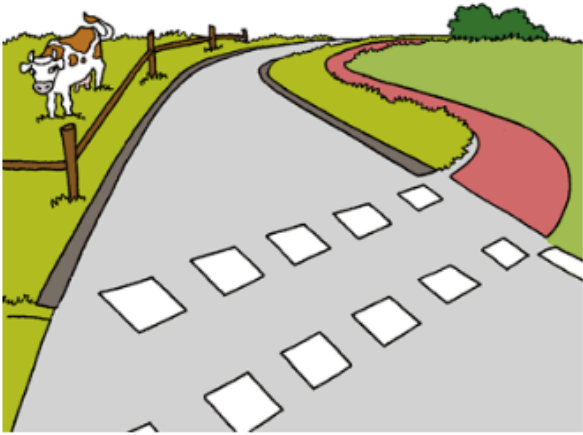
Op de fietspaden aangeduid met witte stippellijnen, zonder verkeersbord, mag je nooit links in de richting fietsen! Deze fietspaden zijn altijd eenrichtingsfietspaden.

Het **tweerichtingsfietspad**: er is maar één fietspad en het geldt voor beide richtingen.

## 3 En verder ...



Op sommige wegen zijn er **fietsuggestiestroken** aangelegd. Ze hebben een andere kleur dan de rest van de rijbaan om de aandacht van de autobestuurders te vestigen op de aanwezigheid van fietsers. Dit zijn geen fietspaden!



Er zijn verplichte **oversteekplaatsen** voor tweewielers. Als je van de rijbaan naar het fietspad wil, of van het fietspad naar de andere kant van de weg, moet je deze strook gebruiken. Fietzers hebben geen voorrang wanneer ze hier willen oversteken.

## Info 2: Houding op de fiets

### Fietsen

Op een openbare weg is het verboden te fietsen zonder het stuur vast te houden. Je mag met één hand aan het stuur rijden als je in staat bent de nodige rijbewegingen uit te voeren en het verkeersreglement na te leven. Wie met één hand het stuur vasthoudt en in de andere hand een tas draagt, kan bijvoorbeeld niet aanduiden dat hij van richting gaat veranderen.



Fietsen zonder de voeten op de pedalen te houden is gevaarlijk en verboden.



Je mag je niet door een ander voertuig of een andere persoon laten voorttrekken. Een dier aan de leiband houden als je fietst is verboden.

Je mag geen passagier vervoeren op de fiets, tenzij de fiets is voorzien van een zitje en voetsteunen. Als kind vervoer je best geen passagier.



Het is voor fietsers verboden om met de gsm in de hand te telefoneren tijdens het fietsen.



### Afstappen en stappen met de fiets

Als je rechts van je fiets stapt, staat de fiets tussen de rijbaan en jezelf in. Zo ben je verder van het verkeer verwijderd en dus veiliger. Met de fiets aan de hand word je weer een voetganger en stap je dus op de stoep. Je steekt ook op het zebrapad over. Het zebrapad is voor voetgangers. Als er geen stoep, geen berm en geen fietspad is om op te stappen, dan stap je aan de linkerkant van de rijbaan, met de fiets aan je rechterkant.



### Met twee naast elkaar fietsen

Op het fietspad mag je altijd met twee naast elkaar fietsen. Als er te weinig plaats is om te kruisen met andere tweewielers, of als een snelle fietser of bromfietser jullie wil inhalen, dan ga je achter elkaar fietsen.



Begin van een bebouwde kom



Einde van een bebouwde kom

Op de rijbaan mag je altijd met twee naast elkaar fietsen **binnen de bebouwde kom**. Je moet wel achter elkaar gaan rijden als de weg te smal is om met een tegenligger te kunnen kruisen. **Buiten de bebouwde kom** ben je bovendien verplicht om achter elkaar te gaan rijden als er achteropkomend verkeer is.

#### Hand uitsteken bij het afslaan

Je hand uitsteken bij een richtingverandering is **verplicht**, **tenzij je daardoor als fietser in gevaar komt** (bij slecht weer, in de buurt van tramsporen,...). Je moet dus je arm uitsteken bij het afslaan, als dit veilig kan.

### Info 3: Bijzondere verkeersborden voor fietsers

Heel wat verkeersborden die voor autobestuurders gelden, moeten ook door fietsers worden gevolgd. Toch zijn er enkele bijzondere verkeersborden die specifiek met fietsers te maken hebben. Hieronder vind je zulke verkeersborden met hun betekenis.



Verboden toegang voor bestuurders van rijwielen



Opstelvak voor fietsers

Verboden toegang voor bestuurders van rijwielen



Opgelet: oversteekplaats voor fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen of plaats waar die bestuurders van een fietspad op de rijbaan komen

Opstelvak voor fietsers



Hier is een oversteekplaats voor fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen.

### Uitgezonderd fietsers



Om omwegen of gevaarlijke kruispunten of wegen te vermijden, mogen fietsers een verboden richting inrijden als een onderbord dit toestaat. De andere bestuurders worden bij het inrijden van de éénrichtingsstraat gewaarschuwd voor tweerichtingsverkeer van fietsers.

## Info 4: de fietsuitrusting

### Is je fiets wettelijk in orde?

- Werken beide remmen?
- Werkt je bel goed?
- Heb je verlichting en reflectoren als het donker wordt?

### Voor je vertrekt

Draag een fietshelm! Die beschermt je hoofd als je valt.

Maak je goed zichtbaar: met fluo-materiaal overdag,

met reflecterend materiaal in het donker.

Gebruik een fiets die past bij je lengte: niet te groot, niet te klein.

Zorg dat het zadel op de goede hoogte staat, je moet net met beide

voeten de grond kunnen raken.

Zorg dat je banden goed opgepompt zijn.

### Fietsen in de schemering en in het donker

Gebruik reflecterend materiaal op kleding en tassen. Van zodra het begint te schemeren en het donker begint te worden zet je je verlichting aan: vooraan een wit of geel licht, achteraan een rood licht. Je mag zowel vaste lichten als knipperlichten gebruiken.

Deze lichten mag je op je fiets, maar ook op je rugzak, kledij ... vastmaken. Zorg ervoor dat ze goed werken, want opvallen in het verkeer is een must!



Je bent beter zichtbaar met nette reflectoren: een witte reflector vooraan, een rode achteraan, oranje reflectoren in de trappers en in de wielen (of lichtweerkaatsende banden).

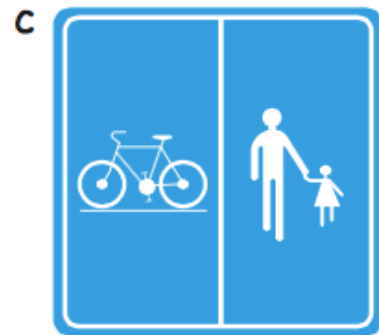
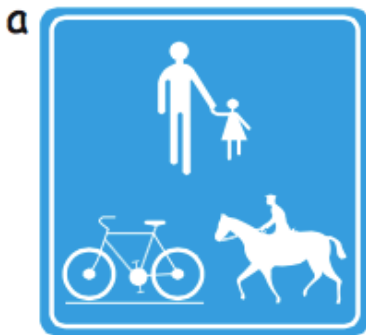
Heeft je fiets een dynamo? Bedenk dat je lichten niet branden als je stilstaat.

Verlichting op batterijen blijft branden, ook als je stilstaat. Denk eraan oplaadbare batterijen tijdig op te laden en wegwerpbatterijen tijdig te vervangen.



## Als fietser in het verkeer: oefeningen

- Deze borden duiden ook plaatsen aan waar je kunt fietsen. Verklaar ze.



a \_\_\_\_\_

b \_\_\_\_\_

c \_\_\_\_\_

a **Waarop let je als je voorbij geparkeerde auto's fietst?**

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

b **Kruis aan wat klopt voor een fietser.**

- Auto's hebben altijd voorrang op fietsers.
- Je moet voorrang geven aan voetgangers die op een zebrapad (zonder verkeerslichten) oversteken of er willen oversteken.
- Je mag als fietser niet al fietsend oversteken aan een zebrapad. Oversteken op het zebrapad kan enkel te voet (met de fiets aan de hand).

Geef een verklaring voor onderstaande verkeersborden.

a



b



c



d



- a \_\_\_\_\_
- b \_\_\_\_\_
- c \_\_\_\_\_
- d \_\_\_\_\_

Schrijf de woorden op de passende plaats bij de tekening.

bel - rem - reflector wielen - witte reflector - pedaalreflector - wit of geel voorlicht  
- rood achterlicht - rode reflector

